

Debreceni Ítéltábla
Mf.I.50.050/2024/4.

A Debreceni Ítéltábla a Kulisityné dr. Juhász Mária (Cím4) ügyvéd által képviselt Felperes (Cím2) felperesnek, a dr. Kónya Tamás (Cím3) ügyvéd által képviselt Alperes (Cím1.) alperessel szemben munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt indított perében az Egri Törvényszék 33.M.70.037/2024/8. számú ítélete ellen az alperes 9. sorszáma alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 223 076 (kétszázhuszonháromezer-hetvenhat) Ft másodfokú perköltséget. Megállapítja, hogy 713 845 (hét-száz-tizenháromezer-nyolcszáz-egyvenöt) Ft feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhére marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1984. augusztus 15-től pedagógus, 1987. november 15-től az alperesnél (jogelődjénél) állt közalkalmazotti jogviszonyban. A munkavégzés helye az egri (OKTATÁSI INTÉZMÉNY) (továbbiakban: általános iskola) volt.

[2] A felperes 2023. november 24. napján a testnevelés óráról, az edzőteremből az általános iskolába tartott vissza az osztállyal, miközben három tanuló előre haladt. A gyalogátkelőn való átkelést megelőzően rászólt a három tanulóra, hogy álljanak meg, akik azonban ennek nem tettek eleget. Többszöri felszólítás után kettő tanuló megállt, míg a harmadik nem, akit a felperes a jobb karján a pulóverénél megragadva behúzott a másik tanuló mellé. Ezt a diák sérelmezte, kiabált, ezért a felperes őt megütötte az arcán vagy a nyakán. Ezután az osztály átkelt a gyalogátkelőhelyen, út közben még történt szóváltás.

[3] (ISKOLAIGAZGATÓ), az általános iskola igazgatója az esetről 2023. november 27. napján „rendkívüli bejelentés” tárgyban levelet küldött az alperesnek. Az alperes még aznap vizsgálat lefolytatását rendelte el, amely a (ISKOLAIGAZGATÓ) igazgató által kijelölt háromtagú vizsgálóbizottság feladata volt.

[4] Az alperes 2023. november hó 27. napján kelt írásbeli intézkedésében a felperest mentesítette a munkavégzési kötelezettség alól a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 55. §-ának (5) bekezdése alapján. Közölte, hogy a cselekmény – mely szerint 2023. november 24. napján testnevelés óra után a tanulót arcon ütötte – rendkívül súlyos és vétkes kötelezettségszegésnek minősül, ezért az ügy kivizsgálásáig, a tényállás felderítéséig, a vizsgálat idejére mentesíti a munkavégzés alól. Tájékoztatva a felperest, hogy vizsgálati eljárás lefolytatását rendelte el, amely a (ISKOLAIGAZGATÓ) igazgató által kijelölt háromtagú vizsgálóbizottság feladata.

[5] Az általános iskola igazgatója által kijelölt fegyelmi bizottság tagjai – (FEGYELMI BIZOTTSÁGI TAG 1), (FEGYELMI BIZOTTSÁGI TAG 2) és (FEGYELMI BIZOTTSÁGI TAG 3) – 2023. november 30. napján meghallgatták a felperest a 2023. november 24. napján

történekről. Erről jegyzőkönyvet vettek fel, melyet a felperes – a fegyelmi bizottság tagjai mellett – szignóval látott el.

[6] Az alperes a 2023. december 1. napján kelt írásbeli intézkedésében a felperes közalkalmazotti jogviszonyát rendkívüli felmentéssel megszüntette. A „Egyéb kikötések, megjegyzések” alatt rögzítette, hogy a munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt írásban indokolt intézkedésével rendkívüli felmentéssel azonnali hatállyal megszünteti a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 25. §-a (2) bekezdésének g) pontja alapján a Kjt. 33/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti okból, mivel a közalkalmazott a jogviszonyából eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegte.

[7] A felperes törvényes határidőn belül előterjesztett keresetében kérte kötelezni az alperest a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése miatt 12 havi illetménynek megfelelő bruttó 5 353 836 Ft elmaradt munkabér címén kártérítés és perköltsége megfizetésére.

[8] Az alperes írásbeli ellenkérelmében elsődlegesen kérte a kereset elutasítását annak alaptalansága miatt, másodlagosan pedig kérte a kártérítési követelést egy havi illetménynek megfelelő összeget meghaladóan elutasítani.

[9] A szünetelést követően folytatódó eljárásban a felperes megváltoztatta a keresetét, s kérte kötelezni az alperest a Kjt. 2. §-ának (3) bekezdése értelmében alkalmazandó Mt. 82. §-ának (1) és (4) bekezdései, valamint a Kjt. 33. §-ának (1) és (3) bekezdései szerint 8 havi felmentési időre járó távolléti díj címén 3 569 224 Ft, továbbá a Kjt. 37. §-ának (6) és (7) bekezdései alapján 8+4, azaz 12 havi végkielégítés címén 5 353 836 Ft, mindösszesen 8 923 060 Ft megfizetésére.

[10] Az alperes a keresetváltoztatásra vonatkozó nyilatkozatában kérte a megváltoztatott kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását, a megváltoztatott keresetet kizárólag jogalapjában vitatta.

[11] Az elsőfokú bíróság a 8. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként a felperesnek felmentési időre járó távolléti díj címén 3 569 224 Ft-ot, végkielégítés címén 5 353 836 Ft-ot és 225 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az állam terhén marad 535 384 Ft feljegyzett eljárási illeték.

[12] Határozatának indokolásában a Kjt. 33/A. §-a (1) bekezdésének a) pontját és a (2) bekezdését felhívva rámutatott arra, hogy az alperesi rendkívüli felmentés kizárólag a törvény szövegét tartalmazza.

[13] A Kjt. 33/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti tényállási elemek teljessége jelenti a munkáltatói intézkedés okszerűségét, amelyek egyenkénti vizsgálatával, valamint külön-külön és együttes értékelésével állapítható meg az intézkedés jogszerűsége. Amennyiben bármely törvényi feltétel fennállása nem bizonyított a bizonyításra kötelezett fél részéről, úgy a rendkívül felmentés nem tekinthető jogszerűnek.

[14] Az elsőfokú bíróság a törvényi együttes feltételeket nem tudta vizsgálni, mivel az alperes rendkívüli felmentésének indokolása nem határozta meg konkrétan a minősített kötelezettségszegést, magatartást. A törvényt szöveg megismétlése nem elégséges annak egyértelmű kifejezésére, hogy a felperes a jogviszonyból származó mely kötelezettségét, milyen mértékben és hogyan – szándékosan vagy súlyosan gondatlanul – szegte meg. A rendkívüli felmentés indokának nem kell feltétlenül részletezőnek lennie, elegendő az összefoglalóan megjelölt indok, ha abból egyértelmű és világos, hogy miért került sor a felmondásra és miért nem tart igényt a munkáltató a további munkavégzésre (BH2003.211.). Az alperes rendkívüli felmentése azonban még összefoglalóan sem nevesíti a felperes terhére

rótt kötelezettségszegést, nem tartalmazza azon objektív tények megjelölését, amelyek a perben bizonyíthatóak lennének, ezért nem felel meg a világos indokolás követelményének.

[15] A rendkívüli felmentés indokolásával összefüggő elveket, követelményeket a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiuma 95. számú állásfoglalása alapján lehet meghatározni, attól függetlenül, hogy az a rendes felmondás indokolásával kapcsolatos követelményekről szól. A megfogalmazott elvek alkalmazhatóak a rendkívüli felmentést illetően is, így a rendkívüli felmentés indokolása is csak abban az esetben világos, ha abból megállapítható, hogy a munkavállaló munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. Nem világos a közhelyszerű, túl általános indokolás, azonban a perbeli esetben a munkáltatói azonnali hatályú intézkedésnek semmilyen indokolása nincs.

[16] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság eseti döntése szerint világos a munkavállaló által ismert, előzőleg felvett jegyzőkönyvre vagy más iratra való pusztá hivatkozás, amennyiben az általa ismert jegyzőkönyvből, illetve egyéb megismert iratból a felmondás indoka a munkavállaló számára egyértelműen ismert volt és egyértelműen kiderült (BH2004.51., ami helyesen BH2004.251.). Az alperesi rendkívüli felmentés azonban semmilyen formában nem utal sem jegyzőkönyvre, sem egyéb iratra, ami a peres eljárásban nem volt pótolható. Garanciális jelentősége van annak, hogy a munkáltatói intézkedés alapján a közalkalmazott ismerje azon indokot, amely a jogviszonya megszüntetését előidézte. A világosság követelménye azt is jelenti, hogy az adott intézkedés alapján bárki számára érthető legyen: az adott közalkalmazott jogviszonya milyen indok alapján szűnt meg, ám a perbeli esetben nem teljesült ez a feltétel. Az alperesi jogi érvelés mentén extrém esetben akár az a helyzet is előállhatna, hogy a peres eljárásban további – bármilyen – okot bizonyítani lehessen. A szóban elhangzott indokolás bizonyítása sem lehetséges, hiszen a törvény kogens rendelkezése szerint a rendkívüli felmentést írásban kell megindokolni.

[17] A kereseti kérelem összecszerúségét illetően hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a keresetváltoztatásra vonatkozó perfelvételi nyilatkozatában arra nem tett érdemi nyilatkozatot.

[18] Az ellenkérelem tartalmi elemeit meghatározó Pp. 199. §-a alapján egyértelmű, hogy a törvény az alperestől az írásbeli ellenkérelemben a keresetlevélben előadottakra teljeskörű perfelvételi nyilatkozat megtételét várja el annak érdekében, hogy a jogvita mibenléte minél hamarabb tisztázódjon. A 2018. január 1. napjától hatályos Pp. nem tartotta fenn azt a korábbi bírósági gyakorlatot, amely elegendőnek tartotta, ha a beadványból kitűnik a kereset vitatása, a védekezésre irányuló szándék. Ebből következően az ellenkérelemben és az egyéb perfelvételi nyilatkozataiban az alperesnek érdemi védekezés esetén elő kell adnia azzal kapcsolatos jogi érvelését, hogy a kereseti követelést – annak jogalapját és összecszerúségét – miért és mennyiben nem tartja alaposnak. Amennyiben az alperes az érdemi védekezés lehetőségével nem él, úgy a bíróság a Pp. 203. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel úgy tekinti, hogy nem ellenzi a felperes kérelmének a teljesítését.

[19] Az elsőfokú bíróság utalt a Pp. 181. §-ának (2) bekezdésére is, amely szerint nem akadály a bírósági meghagyás kibocsátásának, ha az alperes írásbeli ellenkérelmében csak a keresetet általánosságban vitató nyilatkozatot terjeszt elő, amely nem tartalmaz sem alaki védekezést, sem érdemi védekezést.

[20] Mivel a kereset összecszerúségére vonatkozó keresetváltoztatás tekintetében az alperes részéről nem történt érdemi védekezés, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a jogalapjában megalapozott kereset összecszerúségét, mert a bíróság érdemi döntésének korlátja a kereseti kérelem, illetőleg az ellenkérelem, amely a rendelkezési elvből és a kérelemhez kötöttség alapelvéből vezethető le. A bíróság nem ítélt meg többet, mint amennyit a felperes a keresetében igényel, ha azonban többet igényel, mint ami megilleti, az

alperes megfelelő ellenkérelme hiányában a bíróság a felperesi követelést veszi figyelembe. Az alperest az általa nem vitatott követelésben tehát marasztalni kellett a felperes javára.

[21] Az elsőfokú bíróság mellőzte a tanúk meghallgatására irányuló alperesi bizonyítási indítvány teljesítését, mert arra nem volt szükség a tényállás megállapítása és az abból levonható jogkövetkeztetés érdekében.

[22] A pervesztes alperest a Pp. 81. és 83. §-ai alapján marasztalta a felperes javára fizetendő perköltségben figyelemmel arra, hogy a kifejtett jogi képviseleti munka csekély, az ügy megítélése pedig rendkívül egyszerű volt, továbbá sem a beadványok száma és tartalma, sem a tárgyalások száma és időtartama nem indokolta magasabb perköltség megállapítását. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a perben a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg. Az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapított és feljegyzett illeték az állam terhén marad, mivel a pervesztes alperes személyes illetékmentességben részesült.

[23] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségében való marasztalását.

[24] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytelenül értékelte, egyes bizonyítékokat pedig egyáltalán nem vett figyelembe, így figyelmen kívül hagyta a fegyelmi eljárás dokumentumait és a felperes felelősséget elismerő nyilatkozatát.

[25] A Kjt. 33/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti szándékos és jelentős kötelezettségszegés megvalósult, aminek valóságát a felperes elismerte a 2023. november 30-án megtartott meghallgatáson. Az alperes a rendkívüli felmentésben a kötelezettségszegés megvalósulását rögzítette okként, így „bizonyított annak valós és okszerű oka”.

[26] Tekintettel arra, hogy a felperes a 2023. november 27-én kelt munkavégzési kötelezettség alóli mentesítésről szóló értesítésben foglaltak alapján aznaptól nem végezhetett munkát, így a 2023. december 1-én kelt rendkívüli felmentés okaként megjelölt közalkalmazotti jogviszonyból származó lényeges kötelezettségszegés semmilyen más kötelezettségszegést nem jelenthetett, mint amit az értesítés részletesen megjelölt, azaz a 2023. november 24-én (TANULÓ) sérelmére elkövetett tettelegesség. A felperes teljes mértékben tudja és ismeri, hogy a rendkívüli felmentésének oka és indoka kizárólag ezen jogsértő, kiskorú sérelmére elkövetett erőszakos magatartás.

[27] A felperes sem a felfüggesztéssel, sem pedig a meghallgatásról készült jegyzőkönyvvel összefüggésben nem tett észrevételt és nem emelt kifogást.

[28] A munkavégzési kötelezettség alóli mentesítésről szóló értesítés, a jegyzőkönyv és a közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető okirat alátámasztja és igazolja azon felperesi kötelezettségszegést, ami jogszerűen igazolja a rendkívüli felmentést, ám azokat nem értékelte az elsőfokú bíróság.

[29] Az MK 95. számú állásfoglalással összhangban nem szükséges a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is. Az alperes a fenti három okirat összefoglalásaként határozta meg a lényeges kötelezettségszegést a közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető okiratban. Az MK 95. számú állásfoglalás szerint továbbá a munkaügyi jogvita során nemcsak a felmondás indokolásában kifejezetten közölt, hanem olyan további tények és körülmények bizonyításának is helye lehet, amelyek – az indokolás keretein belül maradván – azt kiegészítik és alátámasztják.

[30] Hivatkozott a BH2004.51. (helyesen BH2004.251.) szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtett álláspontra: rendkívüli felmondás esetében a világos indokolás követelményének megfelel a munkavállaló által ismert jegyzőkönyvre vagy más iratra való pusztá hivatkozás, amennyiben abból a felmondás indoka a munkavállaló számára egyértelműen ismert volt.

[31] Álláspontja szerint az, hogy a munkáltató nem egy, hanem több dokumentumban tett eleget az azonnali hatályú jogviszony megszüntetésével kapcsolatos indokolási kötelezettségének, a Kúria hasonló ügyekben hozott ítélezési gyakorlatával is alátámasztottan nem teszi a felmondást jogellenessé (Kúria Mfv.10.617/2015/5.).

[32] A felperes kárigénye eleve megalapozatlan a kötelezettségszegés elismerése miatt.

[33] Amennyiben a rendkívüli felmentés jogellenes lenne, a felperes részére megítélt végkielégítés akkor is megalapozatlan és jogsértő az Mt. 82. §-a (3) bekezdésének b) pontjára hivatkozással, mert a Kjt. 38. §-ának (1) bekezdése értelmében az Mt. 77. §-a (5) bekezdésének b) pontja nem alkalmazható. Az Mt. 82. §-a (3) bekezdésének b) pontja olyan rendelkezésre utal (az Mt. 77. §-a (5) bekezdésének b) pontjára), ami a Kjt. alapján nem alkalmazható. Az Mt. 82. §-a (3) bekezdésének b) pontjában hivatkozott Mt. 77. §-a (5) bekezdésének b) pontjában taglalt esetkör (a felmondás indoka a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartása vagy a nem egészségi okkal összefüggő képessége) az Mt. 66. §-ának (2) bekezdése és a Kjt. annak megfelelő 30. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján rendes felmondási, illetve rendes felmentési esetkör. A felperes esetében pedig nyilvánvalóan nem rendes, hanem rendkívüli felmentésről van szó a Kjt. 33/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján.

[34] A felperes azon túlmenően, hogy az Mt. 82. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján nem jogosult végkielégítésre, mert esetében fennálltak a rendkívüli felmentés alkalmazásának feltételei, a fentiek miatt az Mt. 82. §-a (3) bekezdésének b) pontja alapján sem jogosult a végkielégítésre.

[35] A felperes Mt. 82. §-ának (4) bekezdése alapján előterjesztett és megítélt igénye is megalapozatlan és jogszabályba ütközik. Ha rendes felmentéssel szüntette volna meg az alperes a jogviszonyt, akkor azt a Kjt. 30. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján tehetné volna meg, mert a felperes a munkáját nem végezte megfelelően. A Kjt. 33. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint ebben az esetben a felmentési idő 30 nap, így a távolléti díj sem terjeszkedhet ezen túl.

[36] A fellebbezése III. pontjában az alperes az anyagi pervezetés hiánya címszó alatt idézte a Pp. 237. §-át azzal, hogy ezeket a szabályokat mellőzte az elsőfokú bíróság, nem végzett anyagi pervezetést, továbbá mellőzte az alperes által benyújtott bizonyítást. Kérte, hogy a Pp. 369. §-ának (4) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság végezze el az anyagi pervezetést és rendelje el az elsőfokú eljárásban bejelentett tanúk meghallgatását.

[37] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes marasztalását a perköltségében.

[38] Hivatkozása szerint mindvégig következetesen állította, hogy a jogviszony megszüntetése egy formanyomtatványon történt, amely a törvényt szöveg rögzítésén túl nem tartalmazott semmiféle konkrét indokolást vagy a felvett jegyzőkönyvre történő visszahivatkozást, így a jogszabályban előírt indokolási kötelezettség hiánya tény, amit nem pótolhat sem a munkáltató felmentést megelőző intézkedése, sem a munkavállaló tudomása.

[39] Az alperes az elsőfokú eljárás során döntően arra helyezte a védekezését, hogy a felperes tudta: miért indult ellene fegyelmi, miért szüntette meg a munkáltató a jogviszonyát, ezért minden alapot nélkülöző, elképesztő és szemtelen az a magatartása, amellyel a rendkívüli felmentés indokának hiányát sérelmezi. Az alperes ugyanakkor nem volt hajlandó

tudomásul venni azt, hogy a munkáltató intézkedése önmagában – csupán a törvény szövegénél fogva – nem jogszerű, mert hiányzott belőle a Kjt. 33/A. §-ának (2) bekezdésében előírt indokolás.

[40] Az alperesnek a felmentési időre járó távolléti díj és a végkielégítés megalapozatlanságára vonatkozó érvelése alaptalan elsődlegesen azért, mert az alperes a módosított keresetösszegezésére vonatkozóan egyáltalán nem tett nyilatkozatot bírósági felhívás ellenére sem. Az a feltételezés pedig, hogyha rendes felmondással szüntette volna meg a munkáltató a jogviszonyt, milyen indokkal és jogkövetkezménnyel tehetné volna meg, irreleváns a jelen perben.

[41] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során nem lépte át a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátait (Pp. 370. §-ának (1) bekezdése), olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt (Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései).

[42] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[43] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, s abból megalapozott jogi következtetésre jutott, amelynek indokaival is maradéktalanul egyetértett az ítéltábla, ezért kizárólag a fellebbezésben írtak miatt mutat rá a következőkre:

[44] Az alperes által a fellebbezésében is hivatkozott MK 95. számú állásfoglalás II. pontja, továbbá a BH 2004.251. szám alatti eseti döntésben és a Kúria Mfv.10.617/2015/5. számú ítéletében elfoglalt álláspont sem ad felmentést a Kjt. 33/A. §-ának (2) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség alól.

[45] Az MK 95. számú állásfoglalás II. pontja szerint az írásban közölt munkáltatói felmondásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie..., amely törvényi követelménynek a felmondás indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Nem szükséges azonban a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is.

[46] Itt szükséges ismételt utalni az elsőfokú bíróság által is felhívott BH2003. 211. számú eseti döntés I. pontjára: a rendes felmondás indokolása megfelelő, ha – az intézkedés alapjául szolgáló konkrét tények és körülmények megjelölése nélkül – az okot összefoglalóan jelöli meg, feltéve, ha ebből megállapítható, hogy a munkavállaló munkájára a továbbiakban miért nincs szükség.

[47] A BH2004.251. szám alatti eseti döntés értelmében rendkívüli felmondás esetében a világos indoklás követelményének megfelel a munkavállaló által ismert jegyzőkönyvre való hivatkozás, míg a Kúria Mfv.10617/2015/5. számú precedensképes határozata szerint a munkavállaló által ismert, előzőleg felvett jegyzőkönyvre vagy más iratra való pusztai hivatkozás is elég a felmondásban, ha a korábban megismert iratból a felmondás indoka a munkavállaló számára egyértelműen kiderült.

[48] Ebből következően legalább utalás szintjén szükséges a rendkívüli felmentést megindokolni, ha az ott utalt (hivatkozott) jegyzőkönyv vagy más irat egyértelműen megjelöli a felmondás indokát.

[49] A mi esetünkben azonban nem erről van szó, ugyanis az alperes a felperessel közölt rendkívüli felmentést még csak utalás szintjén sem látta el indokolással, ilyenek ugyanis nem tekinthető a törvényt szöveg pusztai megismétlése. A Kjt. 33/A. §-ának (2) bekezdésében előírt törvényi feltétel hiánya miatt olyan fogyatékoságban szenved ez a rendkívüli felmentés, ami eleve jogellenessé tette azt, s amely jogellenességet okozó fogyatékoság utóbb sem volt kiküszöbölhető. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság akkor, amikor

mellőzte a felajánlott tanúbizonyítást, azokra történt utalás hiányában figyelmen kívül hagyta az értesítésben és a jegyzőkönyvben foglaltakat, valamint nem vizsgálta az érdemi indokolás elmaradásának motivációját, s jogellenesnek minősítette az alperes által közölt rendkívüli felmentést.

[50] Az alperes a fellebbezésében kimerítően foglalkozott azzal, hogy a felperes miért nem lehet jogosult a javára megítélt marasztalási összegre a rendkívüli felmentés jogellenessége esetén sem.

[51] Az alperes a keresetváltoztatásra vonatkozó perfelvételi nyilatkozatában egyáltalán nem vitatta a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt előterjesztett követelések összecszerúságát (33.M.70.037/2024/7-I.), majd az ezt követően tartott folytatólagos perfelvételi tárgyaláson a kereset összecszerúságát csupán általánosságban vitató nyilatkozatot tett (33.M.70.037/2024/8. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyv első oldalának utolsó bekezdése).

[52] A Pp. 199. §-a (2) bekezdése b) pontjának ba), bb) és bc) alpontjai egyértelműen megjelölik, hogy az írásbeli ellenkérelem érdemi részében – ha azzal a fél a perben védekezni kíván – milyen nyilatkozatot kell feltüntetni, azaz az írásbeli ellenkérelemben a keresetlevélben előadottakra teljes körű perfelvételi nyilatkozat megtételét lehet elvárni annak érdekében, hogy a jogvita keretei tisztázhatóak legyenek. Az ellenkérelemben és egyéb perfelvételi nyilatkozataiban az alperesnek érdemi védekezés esetén elő kell adnia az azzal kapcsolatos jogi érvelését, hogy a kereseti követelést – annak jogalapját és összecszerúságát – miért és mennyiben nem tartja alaposnak.

[53] Az érdemi védekezés mindegyik eleme a Pp. 183. §-ának (1) bekezdése szerinti perfelvételi nyilatkozat, azaz a félnek a per érdemére tartozó előadása. Másrészt az is lényeges, hogy e tartalmi elemek csak akkor kötelező kellékei az érdemi védekezésnek, azaz csak akkor kell ezeket feltüntetni, ha „azzal a fél a perben védekezni kíván”. Ha az írásbeli ellenkérelem nem tartalmaz értékelhető érdemi részt, csak formális általános védekezést, akkor nincs helye hiánypótlási felhívásnak, bírósági meghagyást kell kibocsátani a Pp. 181. §-ának (2) bekezdése alapján. Ha csak alaki védekezést tartalmaz és az érdemi védekezés hiányzik, akkor sincs helye hiánypótlási felhívásnak és bírósági meghagyást sem lehet kibocsátani, hanem a Pp. 181. §-a (3) bekezdésének utaló szabálya folytán a Pp. 203. §-ának (2) bekezdése alapján úgy kell tekinteni, hogy az alperes nem kíván vagy nem tud érdemben védekezni és a perfelvételt lehetőleg perfelvételi tárgyalás mellőzésével le kell zárni. Ha pedig az érdemi védekezés a Pp. 199. §-a (2) bekezdésének b) pontjának egyes alpontjaiban foglaltakat nem teljeskörűen vagy nem kellően részletezetten, ellentmondásosan tartalmazza, sem hiánypótlási felhívásnak, sem visszautasításnak nincs helye, hanem a bíróság a Pp. 203. §-ának (2) bekezdésében foglalt vélelmet vagy a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetést alkalmazza.

[54] Amennyiben az alperes az összecszerúság tekintetében nem él az érdemi védekezés lehetőségével, a bíróság a Pp. 203. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel úgy tekinti, hogy a felperes kérelme teljesítését nem ellenzi. A bíróság érdemi döntésének korlátja ugyanis a kereseti kérelem, illetőleg az ellenkérelem, amely a rendelkezési elvből (Pp. 2. §-a) és a kérelemhez kötöttség alapelvéből (Pp. 342. §-a) vezethető le. A bíróság nem ítélt meg többet, mint amennyit a felperes a keresetében igényel, ha azonban többet igényel, mint ami megilleti, az alperes megfelelő ellenkérelme hiányában a bíróság a felperesi követelést veszi figyelembe. Az általa nem vitatott vagy elismert követelésben az alperest marasztalni kell a felperes javára.

[55] Az elsőfokú bíróság döntése az összecszerúság vonatkozásában tehát nem az azt megalapozó anyagi jogszabályi rendelkezéseken, hanem az érdemi védekezés elmulasztása miatt a Pp. 203. §-ának (2) bekezdésén alapult.

[56] A fellebbezésben viszont az alperes az összecszerűség vonatkozásában is érdemi védekezést adott elő, ami meg nem engedett ellenkérelemváltoztatásnak minősül (Pp. 373. §-ának (1) bekezdése), így azt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta, miáltal az alperes fellebbezése kiüresedett az összecszerűség vonatkozásában.

[57] Az alperes anélkül ismertette az anyagi pervezetésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és sérelmezte azok alkalmazásának elmulasztását az elsőfokú bíróság részéről, valamint kérte az ítéltáblától az anyagi pervezetés elvégzését, hogy megjelölje volna: miben látja konkrétan az elsőfokú bíróság mulasztását és pontosan mely kérdésben tart igényt az ítéltábla anyagi pervezetésére, ezért mindezek nem voltak érdemben vizsgálhatóak.

[58] A leírtak miatt az ítéltábla a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet annak helyes indokai mentén, a fellebbezés által szükségessé tett kiegészítéssel.

[59] Az alperes fellebbezése alaptalan volt, amiért az ítéltábla őt mint pervesztes felet kötelezte a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése értelmében a pernyertes felperes perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és az (5) bekezdése és alapján határozta meg.

[60] A fellebbezett érték 8 923 060 Ft volt, ezért a fellebbezési illeték összege 713 845 Ft az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése alapján, ami a pervesztes alperest az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség miatt az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. január 21.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró